

Del 1

Utdanningsplan for spesialiteten Fødselshjelp og kvinnesykdommer

Utdanningsplan for spesialitet Fødselshjelp og kvinnesykdommer med tidslinje for rotasjoner internt og eksternt (OUS HF Ullevål, Rikshospitalet og Radiumhospitalet)

Del 2

Utdannelsesplan for gjennomføring

Utdanningsplan for gjennomføring av spesialiteten Fødselshjelp og kvinnesykdommer ved OUS/Ullevål, Rikshospitalet og Radiumhospitalet ved Avdelingene for gynekologi, obstetrikk og gynekologisk kreft og Avdeling for gastro- og barnekirurgi (sistnevnte ved individuelt behov og fast ansettelse som LiS ved KVI, OUS)

Godkjent den 11.9.2019 av stedfortredende klinikkleder Marit Lieng, KVI

Del 3

Individuell utdannelsesplan

Avdelingene for gynekologi, obstetrikk og gynekologisk kreft og Avdeling for gastro- og barnekirurgi (sistnevnte ved individuelt behov og fast ansettelse som LiS ved KVI, OUS)

Innledning

Formålet med **Del 1 Utdanningsplan med tidslinje for rotasjoner internt og eksternt** er å beskrive plan for kandidater i gjennomstrømningsstilling. Enkelte unntak hvor kandidaten gjennomfører hele utdanningsløpet i spesialiteten ved våre avdelinger vil kunne forekomme en sjelden gang. På overordnet nivå beskriver planen når læringsmålene for spesialiteten fødselshjelp og kvinnesykdommer oppnås ved Avdelingene for gynekologi, obstetikk og gynekologisk kreft ved OUS og ved Avdeling for gastro- og barnekirurgi ved OUS. Utdanningsplanen beskriver den ideelle prosessen for akkurat dette utdanningsløpet. Planen beskriver en hensiktsmessig rekkefølge av læringsmålene, de ferdigheter som forventes oppnådd i hver ansettelse og krav til kompetanse ved start av rotasjon.

Formålet med **Del 2 Utdanningsplan for gjennomføring** er å beskrive hvordan aktiviteter skal gjennomføres og hvordan kompetansevurderingen av oppnådde mål vil finne sted i det daglige arbeidet. Dette beskrives lokalt for de avdelinger som inngår i utdanningsløpet ved OUS/Ullevål, Rikshospitalet og Radiumhospitalet ved Avdelingene for gynekologi, obstetikk og gynekologisk kreft. Beskrivelser fra utdanningsplanen for gjennomføring skal fylles inn i søknad om godkjenning av utdanningsvirksomhet.

Utdanningsplan for gjennomføring vil danne grunnlaget for **Del 3 individuell utdanningsplan** som den enkelte LIS skal ha i henhold til forskrift om spesialistutdanning. Den individuelle utdanningsplanen skal sørge for en gjensidig forpliktelse og være et verktøy for planlegging og oppfølging av den enkelte LIS.

Forkortelser

FKM: Felles kompetansemodul

FMA: Fostermedisinsk avdeling

FØD: Fødeavdelingen

GKR: Avdeling for gynekologisk kreft, Radiumhospitalet

GYN: Gynekologisk avdeling

KVI: Kvinneklinikken, OUS

LIS: Lege i spesialisering

LM: Læringsmål

OUS: Oslo universitetssykehus

RMA: Reproduksjonsmedisinsk avdeling

Innholdsfortegnelse

Innledning

Forkortelser

Innholdsfortegnelse

Del 1 Utdanningsplan for spesialiteten Fødselshjelp og kvinnesykdommer

1.1 Utdanningsplan med tidslinje (tabell)

1.2 Krav til kompetanse før rotasjon

Del 2 Utdanningsplan for gjennomføring for spesialiteten

2.1 Utdanningsplan for gjennomføring for spesialiteten Fødselshjelp og kvinnesykdommer fast ansettelse

2.1.1 Hensikt og målsetning

2.1.2 Beskrivelse av det enkelte sykehus/avdelingen(e) i helseforetaket

2.1.3 Utdanning

2.1.4 Veiledning og faglig utvikling (leger i spesialisering)

2.1.5 Supervisjon av leger i spesialisering

2.1.6 Felles kompetansemål (FKM)

2.1.7 Vurdering og dokumentasjon av oppnådde læringsmål og egnethet

2.1.8 Internundervisning

2.1.9 Forskningsaktiviteter

2.1.10 Evaluering og revisjon av utdanningsplanen

2.1.11 Annet

2.2 Utdanningsplan for gjennomføring for spesialiteten Fødselshjelp og kvinnesykdommer gjennomstrømningsstilling

Som punkt 2 dersom aktuelt

Del 3 Individuell utdanningsplan

3.1 Veiledning

3.2 Formelle krav

3.3 Status

3.4 Framdrift for kommende halvår

3.5 Annen kompetanse

DEL 1 Utdanningsplan for spesialiteten med tidslinje for rotasjon internt og eksternt for Fødselshjelp og kvinnesykdommer

Formålet med utdanningsplan med tidslinje er å vise hvor utdanningen skal foregå, hvilke læringsmål som kan gjennomføres hvor, ønsket rekkefølge på gjennomføring av tjeneste og estimert tid for de ulike delene av utdanningsløpet.

Utdanningsplan for LIS ansatt ved OUS				
Tid av utdanning	Helseforetak	Sykehus/DPS	Avdeling/læringssted	Læringsmål
0-1 år	OUS HF	OUS	KVI Fødeavdelingen Ullevål/Rikshospitalet	LM 1-3, 5-6, 9, 11, 13, 19-45
1-1,5 år	OUS HF	OUS	KVI Gynekologisk avdeling	LM 21, 52-64, 81-86, 97, 98, 99,101
1,5-2,5 år	OUS HF	OUS	KVI Fødeavdelingen Ullevål/Rikshospitalet	LM 3, 4, 7, 8, 10, 12, 14-18, 22, 35, 46-51, 119
2,5-3,5 år	OUS HF	OUS	KVI Gynekologisk avdeling	LM 51, 65-80, 87-89, 93-95, 104-106, 113-118
3,5-4 år	OUS HF	OUS	Radiumhospitalet, avd. for gynekologisk kreft	LM 92,94,97,98,100, 102-112
4-5 år	OUS HF	OUS	Kirurgisk avdeling	LM 90-92, 93-94 (delvis), 96, 97, 100,101

Utdanningsplan for LIS i gjennomstrømningsstilling				
Tid av utdanning	Helseforetak	Sykehus/ DPS	Avdeling/ læringssted	Læringsmål*
0-2,5 år	Annet HF	Sykehus der LIS har fast stilling	-	LM 1,2,5,9,11,13,18-34, 38-45, 49-50, 52-67,70-71,75,78-87,89-91,93, 95-96,99-100,101-104, 106,108, 111,113-114 anbefales helt, eller etter individuell vurdering delvis oppfylt før inntak til OUS
2,5 - 3 år	OUS-HF	OUS	KVI Fødeavdelingen, Ullevål/Rikshospital et	3 (delvis), 4,6,7,8,10,12,14, 15,16,17,35,36,37,46,47,48, 51 (sjeldent, lite trolig at det kan oppfylles noe sted i landet for LIS), 78 gyn mål oppnås på fødeavdelingen LM 1-2,5,9,11,13,18-34, 38-45, 49-50, 52 anbefales helt, eller etter individuell vurdering delvis oppfylt før inntak til OUS, men kan teoretisk oppfylles ved fødeavdelingen OUS.
3-3,5 år	OUS-HF	OUS	KVI Gynekologisk avdeling	68, 69,72, 73, 74,76,77,88, 94,97,98, 105,115, 116, 117,118 LM 52-67,70-71,75,78-87,89-91,93, 95,96,99,100,101, 111,113-114 anbefales helt, eller etter individuell vurdering delvis oppfylt før inntak til OUS, men kan teoretisk delvis oppfylles ved gynekologisk avdeling OUS.

3,5-4 år	OUS-HF	OUS	Radiumhospitalet Avdeling for gynekologisk kreft	92,94, 97, 105,107, 112, 98, 105,107, 110, 112 LM 62, 91,92,100,101- 104,106,108,111,113, 114 anbefales helt, eller etter individuell vurdering delvis oppfylt før inntak til OUS, men kan teoretisk oppfylles delvis ved gyn kreft avdelingen OUS.
4-5 år**	OUS-HF	OUS	Kirurgisk avdeling**	Ullevål 92, 97, 100 LM 91,92,99 anbefales helt, eller etter individuell vurdering delvis oppfylt før inntak til OUS, men kan teoretisk delvis oppfylles ved kirurgisk OUS.

*Her er kun de læringsmål oppført som de andre HF ønsker å oppnå ved rotasjon til OUS, slik det fremkom i Regionalt Utdanningsutvalg. Kvinneklivikken, OUS kan selvfølgelig oppfylle oppnåelse av samtlige læringsmål innen spesialiteten Fødselshjelp og kvinnesykdommer.

**Kun for fast ansatte OUS- LiS som ennå ikke har fullført sin kirurgiske tjeneste ved annet HF, og kun ved fast ansettelse på KK, OUS (krav stilt fra Avdeling for gastro- og barnekirurgi , OUS per 1.3.19).

Utdanningsplan med tidslinje for rotasjon eksternt for spesialiteten er utarbeidet av regionalt råd for spesialiteten. Rådet har anbefalt denne rekkefølge av aktiviteter og læringsmål for å ha god progresjon i utdanningen. Det er stilt følgende krav til ferdigheter før LIS kan rotere til spesialiseringssperiode eller suppleringspraksis til virksomhet det er avtalt med.

Krav til kompetanse før rotasjon til OUS i gjennomstrømningsstilling fødselshjelp og kvinnesykdommer:

Medlemmene av LiS **Regionalt Rotasjonsråd for fødselshjelp og kvinnesykdommer i Helse SørOst er samstemt i at** gjennomstrømningsperioden til OUS bør finne sted så sent som mulig i utdanningsløpet for å sikre best utbytte av gjennomstrømningsperioden mtp på de spesielle læringsmålene som i all hovedsak kun vil kunne gjennomføres i denne perioden. Som regel vil dette være ensbetydende med en tjenestetid på > 2,5 år ved utdanningsinstitusjonen der LiS er fast ansatt. Læringsmål ikke oppført i tabell i del 1, dvs LM 1,2,5,9,11,13,18-34, 38-45, 49-50, 52-67,70-71,75,78-87,89-91,92,93, 95-96,99-100,101-104,106,108,111,113-114 anbefales helt, eller etter individuell vurdering delvis oppfylt før inntak til OUS.

Det anmerkes i denne sammenhengen at LM 109 ble av et samstemt **Regionalt Rotasjonsråd** oppfattet som vanskelig å legge til rette for, dessuten er det også lite trolig at alle LiS vil kunne ta del i LM 51, som omhandler en sjelden og meget alvorlig situasjon innen fødselshjelpen.

DEL 2 Utdanningsplan for gjennomføring for spesialiteten Fødselshjelp og kvinnesykdommer fast ansettelse

Del 2 skal beskrive utdanningsplan for spesialiteten og er en forutsetning for godkjenning fra Helsedirektoratet. Hvilke læringsmål og hvilke arena som skal benyttes vil dokumenteres gjennom Kompetanseportalen Dossier og fylles ut i søknadsmalen til Helsedirektoratet. Helseforetaket må godkjennes som utdanningsvirksomhet i spesialistutdanningen av leger, i henhold til [Spesialistforskriften § 19 pkt. e\)](#) med Rundskriv.

Denne malen, del 2, skal gi en beskrivelse av hva en utdanningsplan må inneholde. Her skal det legges vekt på hvordan læringsmål oppnås, hvordan enheten har organisert seg bla. i forhold til internundervisning, forsknings aktiviteter og utvikling av akademisk og klinisk kompetanse.

Fra forskriften: § 19. Utdanningsvirksomhetenes ansvar for utdanningen e) *utarbeide en plan for hver av spesialitetene det søkes godkjenning for. Planen skal blant annet inneholde opplysninger om*

- *hvilke læringsmål virksomheten kan oppfylle*
- *hvilke læringsarenaer innenfor virksomheten som kan tilby de ulike læringsmålene*
- *hvilke læringsmål som kan tilbys ved andre virksomheter gjennom avtaler*
- *hvordan det vil legges til rette for supervisjon på de enkelte læringsarenaene*
- *hvordan veiledningen og vurderingen organiseres og gjennomføres i virksomheten*
- *hvordan virksomhetens spesialister skal benyttes i supervisjonen*
- *hvordan teoretisk undervisning inngår som del av spesialistutdanningen knyttet til de enkelte læringsmålene*
- *hvordan forskning inngår som en del av spesialistutdanningen*
- *hvordan virksomhetens akademiske og kliniske kompetanse skal benyttes for å oppnå læringsmålene knyttet til forskning.*

Oslo universitetssykehus HF har på overordnet nivå organisert utdanning av LIS følgende (**denne teksten vil komme fra LIS prosjektet og fylles ikke ut nå**):

- a) Organisering og ansvars plassering:
Beskriv hvordan arbeidet med spesialistutdanningen er organisert og hvordan ansvaret er plassert, på alle nivåene i virksomheten, særlig hvordan fagmiljøet og eger i spesialisering sikres innflytelse på utformingen av utdanningstilbudet.
- b) Veiledning og vurdering:
Beskriv hvordan veiledning og vurdering skal organiseres og gjennomføres i virksomheten (§19).
- c) Kompetanseheving
Beskriv hvordan kompetanse i veiledning, supervisjon og vurdering skal sikres.

Punktene over som gjelder for hele helseforetaket/virksomheten skal fylles inn i søknadskjema om godkjenning som utdanningsvirksomhet til Helsedirektoratet.

Avdelingens/seksjonens utdanningsplan

2.1.1. Hensikt og målsetting

Fødselshjelp og kvinnesykdommer ved OUS/Ullevål, Rikshospitalet og Radiumhospitalet ved Avdelingene for gynekologi, obstetikk og gynekologisk kreft

Utdanningsplanen omfatter alle LiS 3 i klinikken.

Dato for siste revisjon for utdanningsplanen: 6.9.19

Kvinneklinikken består av fire kliniske avdelinger: FØD, FMA, GYN og RMA. Fødeavdelingen er Norges største fødeavdeling med cirka 9 800 fødsler per år. Lokalsykehus for Oslo og regionssykehus for Helse Sør-Øst. Spisskompetanse innen fostermedisin, risikofødsler med landsfunksjon for hjertesyrke gravide. «Nasjonalt kompetansesenter for kvinnehelse og amming»

Gynekologisk avdeling har spesialkompetanse i laparoskopisk endometriosekirurgi.

Kvinneklinikken, OUS disponerer 217 senger totalt. Antall døgnpasienter er ca 15 000, herav ca 70% øyeblikkelig hjelp. Antall dagpasienter er 4000, derav ca 70% øyeblikkelig hjelp. Antall polikliniske konsultasjoner ligger på 60 000, derav 50% øyeblikkelig hjelp. LiS deltar i poliklinikkvirksomhet. I hovedsak får alle pasienter utført abdominal eller vaginal ultralydundersøkelse.

Nedunder følger en oversikt over aktiviteten ved de fire avdelingene i enkeltvis tabellariske oversikter:

1. Fødeavdelingene

1.1. Obstetrisk seksjon, Ullevål

	År 2018
Antall pasientbehandlinger	7100 fødsler
Antall senger spesialiteten disponerer	98
Antall døgnpasienter	Tilsvarende fødselstallet
Antall dagpasienter	0
Antall polikliniske	16 553 på svangerskapspoliklinikken + totalt 16 000 på føde-gyn-mottak

1.2. Obstetrisk seksjon, Rikshospitalet

Antall pasientbehandlinger	Ca 14 600
Antall senger spesialiteten disponerer	41
Antall døgnpasienter	2559 fødsler + 91 senaborter
Antall dagpasienter	59
Antall polikliniske pasienter	11 865

Det er ingen generell rotasjon for LiS til FMA/RMA. FMA samarbeider dog tett med fødeavdelingen ved kompliserte obstetriske tilfeller hvor det behøves fostermedisinsk spisskompetanse. Således vil LiS ha mange berøringspunkter i sin kliniske hverdag hvor fostermedisinske læringsmål kan oppnås. Det er utnevnt en utdanningsansvarlig overlege på FMA og det vil bli lagt opp til strukturerte hospiteringsløp i fremtiden. Dessuten er det mulighet for fordypning i feltet mot slutten av den generelle utdanningen i spesialiteten ved at en LiS fordypningsstilling er tilknyttet FMA.

2. Gynekologisk avdeling

Omfatter enhetene generell gynekologi og urogynekologi.

	År 2018
Antall pasientbehandlinger	Ca 20.500
Antall senger spesialiteten disponerer	51 (hvorav 23 døgnenger på sengepost, 19 dagsenger og 9 senger på postoperativ seksjon)
Antall døgnpasienter	2.570
Antall dagpasienter	3.134
Antall polikliniske pasienter	14.806

Det er ingen generell rotasjon for LiS til RMA, en avdeling med ca 3000 pasientbehandlinger og ca 19000 polikliniske pasienter per år. RMA samarbeider med gynekologisk avdeling. Således vil LiS ha mange berøringspunkter i sin kliniske hverdag hvor reproduksjonsmedisinske læringsmål kan oppnås. Det er utnevnt en utdanningsansvarlig overlege på RMA. På sine fordypningsdager kan LiS observere/delta i klinisk arbeid på RMA. Dessuten er det mulighet for fordypning i feltet mot slutten av den generelle utdanningen i spesialiteten ved at en LiS fordypningsstilling er tilknyttet RMA.

3. Avdeling for gynekologisk kreft

Denne avdelingen er lokalisert på Det Norske Radiumhospitalet og organisert under Kreftklinikken.

	År 2018
Antall pasientbehandlinger foregående år for spesialiteten det søkes godkjenning for	Ca 8000
Antall senger spesialiteten disponerer	28
Antall døgnpasienter foregående år i spesialiteten	757
Antall dagpasienter foregående år i spesialiteten	0
Antall polikliniske pasienter foregående år i spesialiteten	7500

2.1.2. Beskrivelse av det enkelte sykehus/avdelingen(e) i helseforetaket

Fødeavdelingene, svangerskapspoliklinikkene og fødemottak (Ullevål): LiS deltar i samtlige arbeidsoppgaver knyttet til pasientbehandling relevant for spesialistutdanningen. Ved siden av å ha regional og landsfunksjoner (Rikshospitalet) fungerer fødeavdelingene også som lokalsykehus for gravide i Oslo. Oppgavene omfatter behandling og utredning av mistenkte komplikasjoner i svangerskap samt behandling og utredning av risikosvangerskap.

Gynekologisk avdeling: LiS deltar i samtlige arbeidsoppgaver knyttet til pasientbehandling relevant for spesialistutdanningen.

MTU omfatter laparoskopistyr, ultralydapparater, fosterovervåkingsutstyr (CTG/STAN; laktatmålingsapparater).

OUS er tilknyttet medisinsk bibliotek UiO med egne satellitter på sykusets lokalisasjoner. Ansatte ved OUS kan søke i medisinske databaser via medisinsk bibliotek. Det finnes trådløse nettverk.

Kvinneklinikkens avdelinger har tett samarbeid med flere avdelinger innen OUS. Mest relevant for LiS er samarbeidet med gastrokirurgisk avdeling, anestesi og nyfødtafdelingen, men også avdelingene for radiologi og patologi.

Kvinneklinikken har høy forskningsaktivitet. Avdelingens leger er førsteforfatter eller medforfatter på ca 90 fagfellovurderte artikler årlig. Alle seksjoner driver forskning og 29 spesialister har doktorgrad. Det finnes 8 fordypningsstillinger som er øremerket forskning. Alle leger i spesialisering oppfordres til forskningsdeltagelse.

Viser også til punkt 2.1.9 i dette dokumentet for mer utfyllende beskrivelse av forskningsaktiviteten.

Forskning og utvikling ved Kvinneklinikken foregår både organisert under de kliniske avdelingene (FMA, RMA; GKR) samt i Avdeling FoU(Forskning- og utviklingsavdelingen ved Kvinneklinikken). Avdeling FoU har en avdelingsleder (overlege med 20% administrativ stilling). FoUskal yte støtte og rådgivning til all forskningsaktivitet ved Kvinneklinikken, både i planlegging, gjennomføring og avslutningsfaser.

Avdelingen består av 3 seksjoner:

- Nasjonal kompetansetjeneste for kvinnehelse
- Nasjonal kompetansetjeneste for amming
- Forskningscenter for fødselshjelp og kvinnesykdommer

Hver LiS har en egen kontorplass med datamaskin. De fleste LiSene har felleskontorer med 4-6 leger på hvert kontor. Kontorene for alle leger (spesialister og LiSer) er fordelt over flere korridorer innen hovedbygget på enhver lokalisasjon (dvs i samme bygg som poliklinikken, operasjonsstuer, avdelingene, legenes egne lokale bibliotek), dvs at spesialister og LiS befinner seg i nær naboskap til hverandre.

LiS seksjonen har en egen administrativ leder (spesialist i fødselshjelp og kvinnesykdommeri 40% administrativ stilling) underordnet gynekologisk avdeling. LiS seksjonsleder har egen lederassistent. Interne og eksterne rotasjonsordninger samt tjenesteplaner utarbeides innad i seksjonen i samarbeid med avdelingslederne på gynekologisk avdeling og fødeavdelingene.

Per 01.03.23 det 32 LiS stillinger, hvorav 9 er gjennomstrømningsstillinger og 8 fordypningsstillinger. LiS roterer mellom fødeavdelingen, gynekologisk avdeling og avdeling for gyn kreft. Det er inngått avtale med gastrokirurgisk avdeling om at fast ansatte LiS kan fullføre 1-års kirurgisk tjeneste.

Tjenesteplaner for LiS:

Ullevål: 41.92 timer/uke

Rikshospitalet: 41.75 timer/uke

DNR: 43.55 timer/uke

Antall spesialister i KVI er 64 overleger i 100% stillinger. 6 legespesialister i 100% stillinger.

På avdelingene arbeider (fag-)sykepleiere, jordmødre, helsefagarbeidere, helsesekretærer, sosionomer og annet støttepersonell.

Beskrivelse av eventuelle vaktordninger for LIS og spesialistene:

Ullevål: 9-delt tilstedevakt. Faste vaktpar med 2 LIS i primærsjikt. Sekundær og tertiærvakt (begge 9-delt) tilstede på huset. Senior overlege (12-delt) med hjemnevakt etter kl 19 i hverdagene og etter hhv kl 15/13 i helgene.

Rikshospitalet: 9-delt tilstedevakt for forvakter. Bakvakt er 11-delt og er tilstede på huset.

Avdelingen for gynekologisk kreft: Leger i primærvakt har 13-delt turnus med aktiv vakt 16:30-02 og 07-09, mens 02-07 er passiv vakt. Vaktberedskap bakvakt: Vaktberedskap bakvakt: 17:30-18:30 aktiv vakt, 18:30-07 passiv vakt hverdager, lørdager 09-13 aktiv vakt, 13-09 passiv vakt og søndager 09-13 aktiv vakt og 13-08 passiv vakt.

2.1.3. Utdanning

a) Utdanningsutvalget består av representanter fra de fire avdelingene og lokalisasjonene i Kvinneklubben, og hhv overlege/LiS fra hver av disse:

-2 fra Avdeling for gynekologisk kreft,

-2 fra Fødeavdelingen, lokalisasjon Rikshospitalet,

-1 fra Fødeavdelingen, lokalisasjon Ullevål,

-1 fra Ullevål (avdelingsuavhengig),

-1 overlege fra Gynekologisk avdeling,

-1 LiS med fordypningsstilling innen FMA.

Funksjonsperioden har vært definert ved naturlig avgang (permisjoner) og en maksimal funksjonsperiode på 6 år. Leger med spesielt engasjement for utdanning har fortrinnsvis blitt rekruttert til oppgaven. Ca 3 møter/år.

b) Alle LiS har en individuell utdanningsplan som inkluderer planlegging av rotasjon i klubben samt kurs. Siden det til enhver tid vil være flere LiS samtidig på de enkelte læringsarenaene i KVI harmoniseres de individuelle utdanningsplanene i forhold til egne behov.

LiS får ved ansettelse en introduksjonsmappe som inneholder en presentasjon av de forskjellige avdelingene/seksjonene (i fremtiden elektronisk). Det tilstrebes en hel introduksjonsuke ved nyansettelse av LiS på lokalisasjonen Ullevål og Radiumhospitalet. I

løpet av denne uken utøves de forskjellige daglige funksjonene sammen med annen erfaren LiS. På Fødeavdelingen Rikshospitalet er denne perioden utvidet til 14 dager grunnet det spesielle pasientgrunnlaget og færre vaktstjikt. Avhengig av utdanningsnivå og tidsintervall til første nattevakt etter ansettelse er de første 1-2 vaktene følgevakter sammen med annen erfaren LiS. Det er uinnskrenket, døgkontinuerlig tilgang til supervisjon for LiS. LiS har mulighet til å følge opp pasienter på poliklinikken. Pasientkasus drøftes utover dette i vaktrapporter, på morgenmøter, kasuistikk møter, røntgenmøter, patologimøter, operasjonsmøter (Radiumhospitalet), fellesmøter med barneleger, debriefingmøter, komplikasjonsmøter.

- c) Fordypningstid er avsatt i tjenesteplanen. Det tilstrebes å gi tilbake tapt fordypningstid som ren fordypningstid eller alternativt operasjonsdager i tråd med LiSenes eget ønske. Det er stor forskningsaktivitet i Kvinneklirikken, og LiSene oppfordres til å delta i forskningsprosjekter og /eller kvalitetssikrings-/prosedyreutviklingsarbeid. Årlig klinikk-internt forskningsseminar med presentasjon av og invitasjon til deltagelse i forskningsprosjekter, forskningsmetodikk, spesielt rettet mot LiS. LiS med vitenskapelig produksjon får permisjon og finansiering til å reise på relevante kongresser. Etske aspekter i yrkesutøvelse og forskning diskuteres fortløpende i dertil egnede møter (oppført under b).
- d) Individuell utdanningsplan vil bli utarbeidet i tråd med [Spesialistforskriften §21](#).
- e) Halvårlig revisjon av individuell utdanningsplan tilstrebes. Felles ansvarsområde for LiS seksjonsleder i samarbeid med utdanningsansvarlig overlege ved lokalisasjon, veileder og vedkommende LiS.
- f) Opplæring, etterutdanning og videreutdanning vil bli ivaretatt i tråd med [Lov om spesialisthelsetjenester](#), § 3-10.
- g) Ferdige spesialister vil i samarbeid med LiS seksjonsleder vurdere aktuelle tiltak ift til etterutdanning.
- h) Det er avsatt en kontingent for legespesialister som dekker deltagelse på eksterne kurs og kongresser. LiS kan delta på kurs i utlandet, såfremt kurstilbudet ikke eksisterer i Norge eller ansees som særskilt viktig etter felles vurdering ved LiS seksjonsleder og vedkommende LiS. LiS som presenterer sitt vitenskapelige arbeid på kongresser vil både få permisjon og finansiell støtte ifb med deltagelse.

2.1.4. Veiledning og faglig utvikling (leger i spesialisering)

- a) Veileder for LiS vil bli utnevnt ved LiS seksjonsleder senest innen 7 dager etter tiltredelse i LiS stilling. Veileder og LiS skal ha en introduksjonssamtale i løpet av de to første ukene. Gruppeveiledning tilbys. Samtlige ansatte overleger og legespesialister vil være supervisører ift kliniske læringsaktiviteter/mål. Utdanningsansvarlig overlege på læringsarenaen, veileder, medlem av lokalt Utdanningsutvalg og seksjonsleder LiS vil ha kvartalsvise vurderingsmøter. Tilbakemelding til LiS vil bli formidlet ved veileder.
- b) Veiledere for LiS som inngår i ny ordning vil gjennomgå en formalisert veilederutdanning. Veilederfora vil bli avholdt ca 1 gang per halvår. Det består av alle overlegene som er veiledere.

- c) Det avsettes tid til individuell veiledning ca 6 ganger årlig (1 time) samt kortere veiledningssamtaler ved behov.
- d) Gruppeveiledning og individuell veiledning: Begge former for veiledning kan tilbys etter LiS ens individuelle preferanser og behov.
- e) Ved evt rotasjon til kirurgisk avdeling vil det bli sørget for veiledning iht utdanningsplan, dessuten vil KVI veileder holde regelmessig kontakt med LiS.

2.1.5. Supervisjon av leger i spesialisering

- a) Fortløpende kompetansebygging for supervisører planlegges ved internundervisninger og fellesmøter med de øvrige læringsarenaene. (Fag)sykepleiere, jordmødre, anestesileger og andre yrkesgrupper tilknyttet aktiviteten på kvinneklinikken vil det være naturlig å trekke inn som med-supervisører ved enkelte læringsaktiviteter.
- b) LiS vil ved enhver funksjon ha en tilordnet bakvakt (spesialist) som vil være supervisor. Ift til andre yrkesgrupper som vil fungere som supervisører (se under a) så vil de som har felles ansvar for pasienten sammen med LiS og ansvarlig bakvakt (spesialist) være supervisor.

2.1.6. Felles kompetansemål (FKM)

FKM oppnås i tidligere utdanningsfaser før ansettelse OUS ved eget HF (viser til del 1 vedr inntak til KVI.). FKM vedlikeholdes ifb med gruppeveiledning og internundervisninger/tverrfaglig simulering der temaer som kommunikasjon med pasienten vil ha fokus.

En årsplan for sentralt administrerte læringsaktiviteter tilknyttet FKM publiseres på intranett/Læringsportalen.

For oversikt over datoer for det nasjonale kurset «Administrasjon og ledelse» bes LiS å finne kursdatoer på

<https://spesialisthelsetjenesten.no/lis/kurs/kurs-fra-a-til-a>

I tillegg forventes det at LiS gjennomfører aktuelle e-læringskurs o.l. i egen regi.

2.1.7. Vurdering og dokumentasjon av oppnådde læringsmål og egnethet

- a) Beskrivelse av plan for evaluering av LIS' faglige progresjon: I henhold til individuell utdanningsplan. Hvert halvår ved veileder og LiS sammen.
- b) Utdanningsansvarlig overlege på læringsarenaen, medlem av lokalt utdanningsutvalg og seksjonsleder LiS vil ha kvartalsvise vurderingsmøter. Tilbakemelding fra supervisører vil bli innhentet før disse møtene. Veileder har, sammen med leder, ansvar for å gi tilbakemelding til LiS i tilfeller der LiS vurderes som uegnet for spesialiteten.
- c) Organisering av godkjenning av oppnådde læringsmål i Dossier: Fortløpende ved utdanningsansvarlig overlege/LiS seksjonsleder. Det er den enkelte LiS' ansvar å følge opp godkjenninger i kompetanseportalen.

2.1.8. Internundervisning

Samtlige undervisningsformer oppført under anvendes ved KVI, OUS:

- diskusjoner
- demonstrasjoner/simulering
- foredrag
- seminarer
- fellesundervisning med andre enheter innenfor samme spesialitet
- nettundervisning
- kasuistikker

Tidspunkt, varighet og eventuelt sted for gjennomføring av undervisningen.

a) Alle lokalisasjonene KK, OUS: Ukentlig internundervisning (1 time) for LiS integrert i tjenesteplanen. Ukentlige røntgenmøter av ca 30 minutters varighet. Operasjonsmøter av forskjellig lengde. Ukentlige tverrfaglige internundervisninger a 30 minutter («stabsmøter»).

- Læringsarenaer fødeavdelingen Ullevål sammen med gynekologisk avdeling:
 - Kasuistikkemøter a 15 min 2 ganger ukentlig.
 - Fellesmøter med barneleger 1/måned a 60 minutter.
 - Ukentlig tverrprofesjonell «Fødeforum a 30 minutter.
 - Fellesmøter med patologene 1/måned a 30 minutter.
 - Komplikasjonsmøter 1 gang per semester 60 min.
 - Ukentlig felles undervisning med deltagelse av privatpraktiserende leger a 30 min.
 - Ukentlig seksjonsvise møter a 30 minutter.
- Fødeavdelingene OUS: Simuleringstrening 1 gang /måned. Ferdighetstrening 1/semester. CTG sertifisering 1/år. Perineumstøttetrening 2 ganger/måned.
- Gynekologisk avdeling: Gynekologisk forum 1 gang per semester. Laparoskopitrening «Boksen går» (Nasjonalt prosjekt i regi av NGF)
- Læringsarena Fødeavdelingen Rikshospitalet
 - Mandag ettermiddag: 45 min internundervisning for legene (holdes av overleger, evt eksterne foredragsholdere)
 - Tirsdag ifm morgenmøtet: Fødeforum, tverrfaglig forum for leger, jordmødre og barnepleier.
 - Onsdag ifm morgenmøtet. 45 min internundervisning for legene (holdes av LIS-lege)
 - Onsdag forskningslunsj, åpent møte for alle interesserte
 - Torsdag ifm morgenmøtet: fagmøte for fødeseksjon/fostermedisin
 - Fredager: Felles undervisning for alle ansatte før morgenmøtet
- Læringsarena GKR
 - Tirsdager og torsdager 15:30-16:30: Felles internundervisning får både spesialister og LiS, LiS har 1 gang hvert halvår et tema som de presenterer

Torsdager 8-8:30: Kasuistikker

Kjemoterapi mandager (knyttet rundt videre behandling)

Onsdager 8- 8:20 og 15.30-16.30: Operasjonsmøter: ca 20 pasientkasus med avansert ovarial cancer

Ukentlig «Multidisciplinært team»: stråleterapeuter, onkologer, radiologer, gynekologiske onkologer og patologer) etter morgenmøtet

Fordeling av ansvar for den teoretiske undervisningen: Faglig innledning avhengig av type møte (se under a). Presenslister ifb kasuistikkmøter og ukentlig felles undervisning med deltagelse av privatpraktiserende leger (i tilknytning til morgenmøter) og ukentlig internundervisning LiS.

Fordypningsdager er integrert i tjenesteplanen.

Samtlige undervisningstyper planlegges 6 mnd i forveien med annonsering av tema. Intranettsider er nylig etablert og kommer til å inneholde undervisningsplan

KVI har et fellesområdesom gir mulighet for å legge ut presentasjoner. Eksterne foredragsholdere oppmuntres til å sende inn presentasjoner som pdf, som så distribueres per mail eller legges ut på felles dataområde.

2.1.9. Forskningsaktiviteter

Helseforetaket må ifølge [Spesialistforskriften](#) § 19 e) opplyse om hvordan forskning inngår som en del av spesialistutdanningen, eventuelt må det gjøres avtale om rotasjon for LIS med et helseforetak som tilbyr forskningstjeneste i spesialiteten.

Utdanningsvirksomheten må i en utdanningsplan beskrive:

- a) antall spesialister med doktorgrad: 29 per 6.9.19
- b) KVI har en egen avdeling for Forskning og Utdanning i KK, OUS: Årlig forskningsseminar for LiS. Presentasjon av pågående forskningsarbeider i de forskjellige undervisningsenhetene. Utstilling av forskningspostere fra kongresser.
- c) »Personvern i forskning» e-læringskurs. Vitenskapsteori, forskningsmetodikk og -etikk er tema i årlig forskningsseminar og fortløpende ved presentasjon av forskningsprosjekter ifb med de relevante undervisningsarenaene oppført tidligere i denne planen.
LiS skal som ledd i spesialiseringen lære seg å vurdere retningslinjer og å anvende /utarbeide retningslinjer.
LiS' veileder skal orientere LiS om hvordan en kan finne relevante prosjekter, og man skal ha som mål at LiS er tilknyttet et relevant prosjekt innen 3-4 måneder etter ansettelse.
«Forskningsbørs», nyetablert i 2019 på intranettet: Ledige forskningsprosjekter og kontaktpersoner annonseres fortløpende

2.1.10. Evaluering og revisjon av utdanningsplanen

- a) Læringsaktivitetene og utdanningsplanen skal evalueres og revideres av utdanningsutvalget annethvert år. Utdanningsutvalg tar dog fortløpende imot innspill som vil bli behandlet på 3 møter i året.
- b) Resultatet av evalueringen skal i samtale mellom LiS og veileder vise vei for videre fokusområder i utdanningen.
- c) Fast tema for det 1. møte i lokalt utdanningsutvalg hvert år. Utdanningsansvarlige overleger og avdelings/seksjonsleder vil bli bedt om uttalelse når revisjonsutkast foreligger.

2.1.11. Annet

KVI, OUS har, som alle avdelinger innen OUS, en lett tilgjengelig e-håndbok som fortløpende revideres. Det er mulighet for å abonnere på relevante fagområder, dvs automatisk e-postvarsel ved oppdatering av prosedyrer.

2.2 Utdanningsplan for spesialiteten Fødselshjelp og kvinnesykdommer gjennomstrømning

KVI OUS vil i utgangspunktet motta gjennomstrømningskandidater, viser til anmerkninger i del 1 av denne planen.

Utdanningsplanen er derfor utarbeidet ift disse kandidatenes behov i 2.1.

DEL 3 Individuell utdanningsplan

Navn	
Spesialitet	
Arbeidssted	
Gjelder for tidsrommet	
Sist oppdatert (dagens dato)	

VEILEDNING

Veiledning for LIS er forskriftsfestet i § 21 c) og d) i [Spesialistforskriften](#)

Utfyllende informasjon finnes her: [Rundskriv](#)

Avtaler om veiledningen	
Veileders navn	
Tidspunkt for veiledningssamtalene	
Hvem skriver referat/veiledningsnotat	
Hvem skal ha referatet/notatet	
Tidspunkt for halvårlig evaluering	
Innhold i veiledningen, herunder refleksjon om de 7 legeroller	

FORMELLE KRAV

Se [Spesialistforskriften](#) med vedlegg.

Elementer	
Læringsmålene i spesialiteten	
Læringsmål knyttet til eventuell(e) annen/andre spesialitet(er)	
Felles kompetansemål (FKM)	
Internundervisning	

Nasjonale og andre anbefalte kurs	
Eventuelle prosedyrelister	

STATUS

	Gjennomført/tid/læringsarena	Gjenstår/læringsarena
LIS 2/3		
Tjeneste i spesialiteten		
Tjeneste i eventuell(e) annen/andre spesialitet(er)		
Nasjonale og andre anbefalte kurs		
Eventuell forskningstjeneste		

FRAMDRIFTSPLAN FOR KOMMENDE HALVÅR

Tjeneste/utdanning/læringsmål i spesialiteten*)	
Tjeneste i eventuell(e) annen/andre spesialitet(er)	
Eventuell forskningstjeneste	
Deltakelse i nasjonale og andre anbefalte kurs	
Litteraturlesing/fordypning	
Egne undervisnings-/supervisør oppgaver	
Aktiv deltakelse i avdelingens internundervisning	

Deltakelse i forsknings-/kvalitetssikrings- eller fagutviklingsprosjekter	
---	--

***) Merk:** Individuell utdanningsplan må sees i sammenheng med prosedyreliste for de fag som har dette. Dokumentasjon av gjennomførte aktiviteter gjøres i Kompetanseportalen Dossier. Det er også i kometanseportalen at vurdering av kompetanse skal dokumenteres som et grunnlag for å få godkjent læringsmålene.

Planen er utarbeidet/revidert av:	
Lege i spesialisering (Navn)	Veileder (Navn)